

Posudek oponenta habilitační práce

Masarykova univerzita	Ekonomicko-správní
Fakulta	Hospodářská politika
Obor řízení	Ing. Viktorie Klímová, Ph.D.
Uchazeč	Katedra regionální ekonomie a správy
Pracoviště uchazeče, instituce	Ekonomicko-správní fakulta Masarykova univerzita
Habilitační práce	Implementace inovační politiky: národní kontext a place-based přístup
Oponent	prof. Ing. Jozef Tvrdoň, Ph.D.
Pracoviště oponenta, instituce	Národohospodářská fakulta, Ekonomická univerzita, Bratislava, (externý pracovník)

Predložená habilitační práce sa zaoberá teoretickými i praktickými problémami inovačnej politiky na národohospodárskej i regionálnej úrovni. V súčasných podmienkach má realizovaná inovačná politika významnú úlohu pri raste konkurencieschopnosti ekonomiky ako celku, tak i jej jednotlivých regiónov. Osobitný význam z môjho profesionálneho zamerania má oblasť inovačnej politiky ako súčasť uplatňovanej regionálnej politiky. Súvisí to všeobecne v uplatňovaní procesov decentralizácie v ekonomike, a s tým súvisiacimi procesmi presunu tejto politiky na nižšiu, regionálnu úroveň. Vývoj myslenia o priestore v posledným období sa snaží vysvetliť a popísať priestor v reálnych súvislostiach rozvoja, čo je príspevok novej teórie rastu a endogénnych teórií. Z tohoto pohľadu pokladám predloženú habilitační prácu za významnú predovšetkým z hľadiska transformácie nových teoretických poznatkov do ekonomickej praxe,

Habilitačná práca má logickú štruktúru, okrem úvodu a záveru, použitej literatúry a prílohy ju tvorí päť ťažiskových kapitol.

Hlavným cieľom predloženej práce je spracovať a predložiť komplexný pohľad na inovačnú politiku. Medzi ďalšie ciele patrí implementácia nástrojov inovačnej politiky v podmienkach Českej republiky v kontexte moderných ekonomických teórií a skúseností s ich aplikáciou vo vyspelých krajinách a to osobitne v podnikateľskej sfére. V praktickej časti sa

práca zaoberá inovačnou výkonnosťou v regiónoch a nástrojmi inovačnej politiky na regionálnej úrovni.

Stav poznania v oblasti skúmanej problematiky je obsiahnutý v prvých troch kapitolách. Prvá kapitola je zameraná na teoretické vymedzenie inovácií a inovačnej politiky jednak všeobecne a osobitne v regionálnom prostredí. Pozitívne hodnotím, že tento pojem je interpretovaný jednak v rámci všeobecného ekonomického myslenia a súčasne ako významný rozvojový prvok v novej teórii rastu a endogénných teóriách. Významnou formou šírenia inovácií je difúzia a sieťovanie aktérov a vznik klastrov. V tejto časti sa práca zaoberá vplyvom inovačnej politiky na rozvoj regiónov a popisuje proces regionalizácie inovačnej politiky a vysvetľuje vzťah medzi regionálnou a inovačnou politikou. Možno súhlasiť, že medzi hlavné dôvody pre potrebu existencie inovačnej politiky patria rôzne formy tržných a systémových zlyhaní v ekonomike. V práci sú jednotlivé formy teóriou viacmenej izolovane vysvetlené, avšak pri praktickej realizácii inovačnej politiky vzniká otázka či jej pôsobenie a osobitne jej nástroje by nemali vplývať na reguláciu oboch foriem zlyhaní.

Druhá kapitola venuje pozornosť realizácii inovačnej politiky. Možno súhlasiť, že ide o ťažiskovú oblasť, kedy efekty dopadu inovačnej politiky závisia od množstva aktérov a ich vzájomnej koordinácii v smere stanovených cieľov. Z hľadiska inštitucionálneho ide o del'bu kompetencií medzi centrálnou a nižšími úrovňami. Na regionálnej úrovni by malo ísť o diferencovane uplatňovanú inovačnú politiku, najmä pokiaľ ide rozvoj problémových regiónov.

Tretia kapitola je zameraná na nástroje inovačnej politiky. Možno súhlasiť s konštatovaním v práci, že nástroje inovačnej politiky by mali pôsobiť v prípadoch zlyhania trhu, ale nemalý význam majú i pri podpore difúzie inovácií v ekonomike ako celku a pri podpore rozvoja jej jednotlivých regiónov.

Samotný výklad stavu poznania a definovanie jednotlivých pojmov v tejto časti práce vychádza z ťažiskovej zahraničnej a domácej literatúry. Z uvedeného pohľadu hodnotím túto časť ako vhodný teoretický vstup pre ďalšie časti práce, ktoré budem posudzovať predovšetkým z pohľadu uplatňovania uvedených teoretických východísk v podmienkach ekonomiky Českej republiky a v jej regionálnej štruktúre.

Záverečné dve kapitoly sa zaoberajú problémami inovačnej politiky v Českej republike jednak na národnej úrovni ako i na úrovni jednotlivých krajov. Táto časť podáva viacmenej komplexný pohľad na inovačnú infraštruktúru a na nástroje so zameraním na podnikateľskú sféru v Českej republike. Hodnotí jednotlivé nástroje používané na podporu vedy a výskumu a

šírenia inovácií. U každého nástroja je uvedený metodický prístup, slúžiaci na analýzu a komparáciu dopadov inovačnej politiky na jednotlivé kraje. Pozitívne hodnotím časť, ktorá pojednáva o regionálnom inovačnom parodoxe, čím je v práci reagované na poznatky uvedené v prvej časti. Konštatujem, že z hľadiska porovnania jednotlivých regiónov bolo získané určité poradie avšak v rozhodujúcej miere chýba uvedenie príčin daného stavu. Správne je poukázané, že uvedené výsledky hodnotenia objektívne závisia od výberu ukazovateľov (resp. ich disponibility v štatistických systémoch) a od vhodnosti použitia matematicko-štatistických metód. V práci boli použité matematicko-štatistické metódy (od jednoduchých až po zložitejšie), ktoré umožnili stanoviť inovačnú výkonnosť jednotlivých regiónov. Z uvedeného vyplýva, že tento výskum je originálny, nakoľko vo výskume boli použité vhodné ukazovatele a použitý špecifický metodický prístup.

Posledná časť práce sa zaoberá inovačnou politikou v českých regiónoch. Pozornosť je zameraná na inovačnú infraštruktúru a hodnotí finančné možnosti jednotlivých krajov uplatniť určité nástroje na podporu šírenia inovácií. Zaoberá sa regionálnymi inovačnými agentúrami a podľa ich zamerania ich delí na jednotlivé skupiny. V záverečnej časti sú uvedené vybrané nástroje regionálnej inovačnej politiky.

Samotná práca neobsahuje časť zameranú na návrhy a na riešenie zistených problémov. Do určitej miery je identifikácia problémov a s tým uvedené určité návrhy na ich riešenie sú obsiahnuté v jednotlivých častiach práce. V závere práce je uvedený súhrnný názor autorky na vzťah národnej a regionálnej inovačnej politiky a na permanentnú potrebu aktualizácie inovačnej stratégie.

Otázky oponenta na diskusiu pri obhajobe habilitačnej práce

1. Využitie nástrojov inovačnej politiky závisí od toho, či je inovačná politika orientovaná ponukovo alebo dopytovo. Ako z tohoto pohľadu hodnotíte súčasnú inovačnú politiku v Českej republike.

2. V práci, v prvej časti sú uvedené poznatky o realizácii inovačnej politiky vo vyspelých krajinách. Ako sa pozeráte na preberanie týchto poznatkov na úrovni národnej (ČR) a regionálnej (kraje).

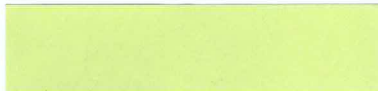
3. Pri skúmaní regionálnych inovačných systémov sa často uvádzajú ich pozitívne príklady realizácie. V realite však existuje mnoho regiónov s nedostatočnou inovačnou výkonnosťou. Vzniká základná otázka za akých podmienok možno u týchto regiónov (periférnych a s upadajúcim priemyslom) dosiahnuť rast ich inovačnej výkonnosti.

Záver

Súhrnne hodnotím predloženú prácu ako teoreticko-metodologický a do značnej miery i praktický prínos do teórie i praxe skúmania inovačnej výkonnosti s osobitým zameraním na rozvoj regiónov v Českej ekonomike. Konštatujem, že boli splnené stanovené ciele v práci. Autorke sa podarilo úspešne konfrontovať teóriu a prax skúmania inovačnej výkonnosti a zhodnotiť stav a realizáciu inovačnej politiky v špecifických podmienkach jednotlivých regiónov v Českej ekonomike. V práci sú v dostatočnej miere využité najnovšie poznatky z domácej a zahraničnej literatúry. Uvedené poznámky v posudku slúžia ako námety na diskusiu pri obhajobe práce.

Habilitačná práca Ing. Viktórie Klímovej, Ph.D., „Implementace inovační politiky: národní kontext a place-based přístup“ *spĺňa* požiadavky štandardne kladené na habilitačné práce v odbore Hospodárska politika.

V Bratislave, dňa 6. 11. 2018

prof. Ing. Jozef Tvrdoň, Ph.D.